

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 893 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

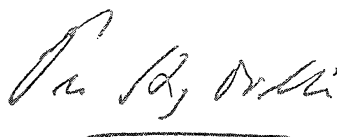
Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

24. april 2003

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2003 – dagsordenspunkt rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 5.-6. maj 2003 – vedlægges Undervisningsministeriets og Kulturministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Dagsordenspunkt

Side

1. Forslag til konklusion om referencekriterier for gennemsnitlige europæiske præstationer inden for uddannelses og erhvervsuddannelse (Benchmarks)
- *vedtagelse* 3
2. Forslag til resolution om lige muligheder for handicappede elever og studerende
- *vedtagelse* 5
3. Forslag til beslutning af Europa-Parlamentet og Rådet om vedtagelse af et flerårigt program (2004-2006) for effektiv integrering af informations og telekommunikations teknologier i uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer i Europa (eLearning Programmer) (KOM(2002) 751 final)
- *politisk enighed* 7
4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af et program, der skal øge kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande (Erasmus World) (2004-2008) KOM(2002) 401 endelig
- *politisk enighed* 11
5. Universiteternes rolle i et vidensbaseret Europa (KOM(2003) 58 endelig)
- *udveksling af synspunkter* 16
6. De unges fremtid i den europæiske union 28
 - a) Opfølgning på hvidbogen "Et nyt afsæt for europæisk ungdom". Forslag til fælles målsætninger for deltagelse og information vedrørende unge
 - b) De fremtidige aktiviteter på ungdomsområdet i sammenhæng med den nye generation af programmer- *udveksling af synspunkter*
7. Forslag til deklaration om den samfundsmæssige værdi af sport for unge
- *vedtagelse* 30

8. Udkast til Rådets resolution om kulturens horisontale aspekter:
Styrkelse af synergier med andre sektorer og fællesskabsaktioner samt
udveksling af god praksis med hensyn til kulturens sociale og økonomiske
dimension
- <i>Vedtagelse</i>	32
9. Udkast til Rådets resolution om handicappedes adgang til kulturinfrastruk-
turer og kulturaktiviteter
- <i>Vedtagelse</i>	33
10. Europæiske Kulturhovedstad
- <i>Rådets udpegelse af jurymedlemmer for 2007</i>
- <i>Rådets udpegning af Europæisk Kulturhovedstad for 2006</i>	34
11. (Evt.) Forslag til forlængelse af Programmet Kultur 2000 for
årene 2005-2006
- <i>Udveksling af synspunkter</i>	35
12. Direktivet ”TV uden grænser” – Arbejdsprogram for 2003
- <i>Udveksling af synspunkter</i>	36
13. (Evt.) Forslag til forlængelse af MEDIA-programmerne for året 2006
- <i>Udveksling af synspunkter</i>	38
14. Kommissionens forslag til tillægs- og ændringsbudget nr.2 til budgettet for
2003 - <i>Eftersendes</i>	39
15. Eventuelt	

Aktuelt notat til Folketingets Europaudvalg

uddannelse og ungdomsdelen

Rådsmøde (Uddannelse, Ungdom og Kultur) den 5. – 6. maj 2003

Ad. 1. Forslag til konklusion om referencekriterier for gennemsnitlige europæiske præstationer inden for uddannelses og erhvervsuddannelse (Benchmarks)

- vedtagelse

A. Baggrund og indhold

Som et led i opfyldelsen af de strategiske mål fra Det Europæiske Råd i Lissabon marts 2000 og det videre arbejde med Ministerrådets målsætningsrapport har Europa-Kommissionen foreslået 5 europæiske 'Benchmarks'.

Inden for uddannelsesområdet er man tidligere nået til enighed om følgende konkrete fælles mål inden for det overordnede princip om livslang læring:

- Forbedring af kvaliteten og effektiviteten af uddannelsessystemerne inden for EU
- Adgang til uddannelse for alle
- En åbning af uddannelsessystemerne til resten af verden

Kommissionens forslag til 'Benchmarks' kan være med til at belyse især kvaliteten og effektiviteten af uddannelsessystemerne og befolkningens generelle adgang til uddannelse.

Det fælles arbejdsprogram for målsætninger for uddannelser (Målsætningsrapporten), som er vedtaget af Kommissionen og Rådet, udstikker retningslinier for hvordan den åbne koordinationsmetode kan anvendes til at måle fremskridt gennem brug af indikatorer og til at sætte konkrete mål og udveksle god praksis gennem opstilling af 'Benchmarks'.

Det fremgår af traktatens artikel 149 og 150, at det er medlemslandene som har det fulde ansvar for indhold og organisering af medlemsstaternes uddannelsessystem. Derfor er det først og fremmest medlemsstaterne, som skal tage initiativ til at følge op på Lissabon konklusionerne mht. uddannelse.

Kommissionen har foreslået følgende 'Benchmarks':

1: Elever som forlader skolesystemet tidligt

Senest 2010 skal alle medlemsstater mindst have halveret antallet af elever som forlader uddannelsessystemet tidligt, med reference til år 2000, for at nå ned på EU gennemsnittet på 10 % eller mindre.

Defineres som procent af befolkningen mellem 18 og 24 år, som ikke er under uddannelse og som kun har taget folkeskolen eller 10. klasse ('pre-primary, primary' eller 'lower secondary', ISCED niveau 0-2).

2: Kandidater i matematik, videnskab og teknologi

Senest 2010 skal medlemsstater mindst have halveret niveauet af kønsforskelle blandt kandidater i matematik, videnskab og teknologi, samtidig med at der sikres en generel stigning i antallet af kandidater sammenlignet med år 2000

Defineres som andelen af kandidater i matematik og naturvidenskab per 1000 indbyggere i alderen 20-29 år opdelt på mænd og kvinder.

3: Befolkningsandel som har gennemført uddannelse svarende til gymnasialt niveau

Senest 2010 skal medlemsstater sikre at gennemsnitsprocenten af 25-64 årige, som har gennemført uddannelse svarende til gymnasialt niveau ('upper secondary') når 80 % eller mere i EU

Danmark opfylder allerede målsætningen.

4: Grundlæggende kompetencer

Senest 2010 skal procentandelen af unge, som klarer sig dårligt i læsning, matematik og videnskab mindst halveres i hver enkelt medlemsstat

Her bruges OECD/PISA undersøgelsen fra 2001 opdelt på læsning, regning og naturvidenskab.

5: Livslang læring

Senest 2010 skal EU gennemsnittet af deltagere i livslang læring udgøre mindst 15 % af den voksne arbejdende befolkning (25-64 årige) og i intet medlemsland må procentsatsen være lavere end 10 %

Defineres som andelen af befolkningen mellem 25 og 64 år, som har fulgt et hvilket som helst uddannelsesforløb i løbet af de 4 uger forud for undersøgelsens reference uge.

Investeringer i uddannelse

Er ikke valgt som en direkte 'Benchmark', men Lissabon topmødet efterspurgte en "betydelig stigning i investeringerne per capita i human resources".

Investeringer måles i offentlige udgifter til uddannelse som en procentsats af bruttonationalproduktet.

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Efter dansk opfattelse er forslaget i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Initiativet vil ikke have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

D. Høring

Sagen blev behandlet på møde i EU-specialudvalget vedrørende uddannelse og ungdom den 24. april 2003. Amtsrådsforeningen (AMR) påpegede, at enkelte benchmarks kunne være problematiske for lande, der allerede havde et højt præstationsniveau på et område. Landsorganisationen (LO) nævnte bl.a., at der særligt på området vedrørende livslang læring anvendes et datagrundlag, der ikke er optimalt. Dansk Arbejdsgiverforening (DA) påpegede, at man generelt var enig i den danske holdning og indstilling, men at der i højere grad burde fokuseres på den erhvervsrettede indsats. Endelig fandt Gymnasieskolernes Lærereforening (GL), at Danmark generelt burde arbejde for, at problematikken vedrørende indikatorer og benchmarks fremmes, herunder at der ikke kun fokuseres på eksisterende datamateriale, men også tages initiativ til udvikling af nyt.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev behandlet på Europaudvalgets møde den 31. januar 2003.

Ad. 2. Forslag til resolution om lige muligheder for handicappede elever og studerende

- vedtagelse

A. Baggrund og indhold

Formandskabet har foreslået, at der vedtages en resolution om lige muligheder for handicappede elever og studerende. Baggrunden for forslaget er, at der i Unionen er et betragteligt antal mennesker med handicaps, der har problemer af forskellig karakter i deres dagligdag.

I forslaget bemærkes, at Traktaten giver Fællesskabet mulighed for at tage passende foranstaltninger imod diskrimination køn, race eller etnisk oprindelse, handicap, alder eller seksuel orientering, med fuld respekt for medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne samt deres kulturelle og sproglige mangfoldighed.

Der erindres desuden om, at 2003 er det Europæiske Handicapår.

Formandskabet foreslår, at medlemsstaterne og Kommissionen, indenfor hver deres kompetenceområde:

- opfordrer og støtter integrationen i samfundet af børn og unge med særlige behov gennem passende uddannelse og ved hjælp af et skolesystem tilpasset deres behov
- søger måder at gøre livslang læring mere tilgængelig for personer med handicaps, herunder giver særlig opmærksomhed på anvendelsen af IKT
- øge mulighederne for adgang til offentlige hjemmesider om uddannelse og erhvervsuddannelse for personer med handicaps
- forøge, hvor dette er muligt, passende støtte af service og teknisk karakter til elever og studerende med særlige uddannelses behov
- fremme god information og rådgivning til personer med handicaps, deres forældre eller andre ansvarlige personer om uddannelsesvalg
- fortsætte og, hvor nødvendigt, forøge indsatsen i forhold til uddannelses og efteruddannelse af lærere inden for området særlige behov med særligt henblik på tilvejebringelse af passende pædagogiske teknikker og materialer
- fremme europæisk samarbejde på dette område, herunder udveksling og erfaring bl.a. ved hjælp af the European Agency for Development in Special Needs Education (placeret i Middelfart)
- fremme muligheder, der kan styrke overgangen fra skole til beskæftigelse

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om et formandskabsinitiativ, hvor der ikke er redegjort for nærheds- eller proportionalitetsprincippet.

Efter dansk opfattelse er forslaget i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelse af resolutionen vil ikke have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

D. Høring

Sagen blev behandlet på møde i EU-specialudvalget vedrørende uddannelse og ungdom den 24. april 2003. De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) påpegede bl.a., at spørgsmålet om læreruddannelse/special pædagogik, fysisk adgang til undervisningsmiljøer samt forskning i specialpædagogik burde fremtræde tydeligere.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

Ad. 3. Forslag til beslutning af Europa-Parlamentet og Rådet om vedtagelse af et flerårigt program (2004-2006) for effektiv integrering af Informations og Telekommunikations Teknologier i uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer i Europa (eLearning Programmer) (KOM(2002) 751 final)

- politisk enighed

A. Baggrund og indhold

Kommissionen har fremlagt et forslag kaldet 'eLearning programme' til vedtagelse af Europa-Parlamentet og Ministerrådet. Forlaget er et flerårigt program(2004-2006), som sigter på at fremme en mere effektiv integration af informations- og kommunikationsteknologi(IKT) i uddannelsessystemer i Europa.

I forslaget hedder det, at fuld udvikling af Internettets potentiale til at forbedre adgangen til og kvaliteten af uddannelse er et vigtigt omdrejningspunkt for udviklingen af Europas videnssamfund. Ikke kun bedre uddannelse, men også social samhørighed og konkurrenceevne i Europa afhænger i stadig stigende grad af Europas evne til at udnytte IKTs potentiale i uddannelsessystemer.

'E-Learning' defineres i Kommissionens 'eLearning Action plan' fra 2001 (COM(2001) 172) som brug af ny multimediateknologi og Internettet til at forbedre kvaliteten af læring gennem formidling af adgang til ressourcer, service, fjernudveksling og fjernsamarbejde.

I dag bruges begrebet 'e-Learning' ifølge Kommissionen i stigende grad til at beskrive visionen om at IKT bliver en integreret del af uddannelsessystemer overalt, samt til at beskrive en ny form for grundlæggende kundskab(Digital Literacy) som på et tidspunkt bliver ligeså naturlig og grundlæggende som fx læsekundskaber.

I forlængelse af denne forståelse har Det Europæiske Råd i Lissabon, Stockholm og Barcelona bedt om vedvarende tiltag som integrerer IKT i uddannelsessystemer på medlemsstats- og fællesskabsniveau og samtidig tager højde for hensynet til social samhørighed.

Ministerrådet vedtog en resolution om 'e-Learning' 13. juli 2001, hvori medlemsstaterne blev opfordret til at forsætte deres bestræbelser på at integrere IKT i hele uddannelsessystemet.

Det Europæiske Råd har tilsluttet sig 'The eEurope2002' (COM (2000)783) og 'eEurope2005' (COM(2002)263), hvori 'e-Learning' identificeres som topprioritet i bestræbelserne på at etablere et videnseuropa.

I kontekst af Luxembourg processen har man forsøgt at bekæmpe den digitale kløft (Digital Divide), som medfører at alle borgere ikke får adgang til IKT kundskaber. Ligeledes har den årlige handlingsplan for beskæftigelse sat fokus på IKT behov hos de dårligt stillede.

Kommissionens yderligere fokus på 'e-Learning' skal også ses i sammenhæng med Kommissionens forslag om etablering af et europæisk område for livslang læring (COM(2001)678). Forslaget identificerer 'e-Learning' som et afgørende middel til at sikre livslang læring for alle.

'E-Learning' programmet skal bidrage finansielt til at forbedre kvaliteten og adgangen til europæiske uddannelsessystemer gennem effektiv integration af nye teknologier ('e-Learning'). Programmet skal støtte og komplementere medlemsstaternes initiativer på dette område og bidrage substantielt til opfyldelse af Lissabon-strategierne.

Forslaget prioriterer følgende 4 indsatsområder, som er udvalgt på baggrund af tidligere erfaringer samt konsultation med diverse interessenter:

1. Bekæmpelsen af IKT-kløften:

Aktioner inden for dette område vil beskæftige sig med IKTs bidrag til læring, især for de personer, der som følge af deres geografiske placering, sociale situation eller specielle behov ikke er i stand til at drage fordel af traditionelle tilbud om uddannelse og erhvervsuddannelse.

Formålet er at fremme bevidstheden om og forståelsen for, hvordan IKT kan hjælpe disse mindre privilegerede grupper til at opnå de grundlæggende uddannelsesmæssige færdigheder og nye kompetencer, der er nødvendige i det videnbaserede samfund. Det betyder, at der udpeges gode eksempler og skabes synergieffekt mellem de mange nationale og europæiske projekter, der henvender sig til disse målgrupper.

2. Universiteter og højere læreanstalter:

Prioriteringen i den henseende består i bedre integration af den virtuelle dimension ved fysisk mobilitet, kvalitetssikring og ordninger om gensidig anerkendelse, der er nævnt i Bologna-processen.

Målet er at opfordre til udviklingen af virtuelle modeller for europæiske højere læreanstalter (virtuelle universitetscampuser) og for europæiske udvekslingsordninger (virtuel mobilitet), der bygger på de gældende samarbejdsrammer (Erasmus-programmet, Bologna-processen), og give disse en 'e-Learning'-dimension til deres operationelle værktøjer (ECTS, European Masters, kvalitetssikring, mobilitet).

3. Skolepartnerskaber via Internettet:

Med denne prioritet gennemføres en anmodning fra Det Europæiske Råds møde i Barcelona, hvor skolepartnerskaber blev udpeget som en mulighed for unge til at lære og praktisere IKT-færdigheder såvel som til at fremme bevidstheden om den flersprogede og multikulturelle europæiske samfundsmodel.

Målet er at styrke og udvikle skolenet, især via ordninger om skolepartnerskaber over hele Europa, hvilket burde gøre det muligt for alle europæiske skoler at etablere pædagogiske partnerskaber med en skole et andet sted i Europa og dermed fremme sprogindlæringen og den tværkulturelle dialog.

4. Tværgående aktioner til fremme af e-learning i Europa, der bygger på tilsyn med handlingsplanen om eLearning:

Målet er formidling, fremme og overtagelse af god praksis og produkter fra de mange projekter og programmer, der har fået økonomisk støtte af Fællesskabet eller af medlemsstaterne og styrke samarbejdet mellem de forskellige aktører, der er involveret, især ved at fremme offentlige og private partnerskaber.

For at opnå disse mål vil programmet finansiere følgende aktionstyper:

- En række strategiske aktioner, der er knyttet til ovennævnte mål, som f.eks. analyser af resultater og udveksling af europæisk erfaring i forbindelse med udbuddet af polyvalente offentlige indlæringscentre; konkret udvikling af 'e-Learning' med henblik på samarbejdsaftaler med højere læreanstalter under Erasmus-programmet; et regionalt net til støtte og pædagogisk vejledning i forbindelse med skolepartnerskaber.

- En række strategiske aktioner, der sigter mod den systematiske identifikation, analyse og udveksling af god praksis gennem målrettede workshops, seminarer, undersøgelser, rapporter osv. med støtte af en europæisk "virtuel infrastruktur" for samarbejde og udveksling (som f.eks. den europæiske portal om 'e-Learning').

- Planlægning og udvikling af tilsyn, analyse og redskaber til udarbejdelse af prognoser for 'e-Learning' i Europa, herunder finansiering af særlige spørgeundersøgelser, studier og aktiviteter til indsamling af oplysninger om den reelle anvendelse af 'e-Learning' i forskellig uddannelsesmæssig sammenhæng og samarbejde med de eksisterende internationale projekter (som f.eks. Pisa, OECD).

- Planlægning af en virtuel struktur i samarbejde med Eurostat, Den Europæiske Investeringsbank og OECD med henblik på tilvejebringelse af nyttige og rettidige oplysninger om 'e-Learning' i Europa beregnet på de behov, som de akademiske kredse, erhvervslivet og de politiske beslutningstagere har, og som bygger på ovennævnte.

- Tilsyn med handlingsplanen om 'e-Learning', sammenlægning af relevante 'e-Learning'-projekter fra uddannelses-, erhvervsuddannelses-, forsknings- og andre relevante programmer og sammenlægning af strukturfondene med henblik på at opnå en effektiv synergi og den "kritiske masse", der kræves for at integrere 'e-Learning' i uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne, og på dette grundlag skabe nye samarbejdsplatforme, der er tilgængelige for alle aktører inden for uddannelse.

- Målrettede begivenheder (konferencer, seminarer, workshoper osv.), der skal fremme bevidstheden i forbindelse med aktioner under programmet om 'e-Learning', samarbejde mellem de interesserede parter og medlemsstaterne, samt effektiv overførsel af 'e-Learning'-metoder, -indhold og -tjenester, der er tilgængelige for offentligheden.

Til gennemførelsen af programmet foreslår Europa-Kommissionen i perioden 2004-2006 afsat 36 mio. Euro. Den sandsynlige fordeling af midlerne på indsatsområderne vil være følgende:

• 'E-Learning' til bekæmpelse af IKT-kløften:	ca. 10 %
• Virtuelle universitetscampuser i Europa:	ca. 30 %
• E-partnerskaber mellem europæiske skoler:	ca. 45 %
• Tværgående aktioner og tilsyn med 'e-Learning':	ca. 7,5 %
• Teknisk og administrativ bistand:	ca. 7,5 %

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Efter dansk opfattelse er meddelelsen i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve lovgivning. Det må forudses, at gennemførelsen af programmet i begrænset omfang vil medføre udgifter til medfi-

nansiering af aktionerne og administration. Udgifterne afholdes inden for rammen.

D Høring

Sagen blev behandlet på møde i EU-specialudvalget vedrørende uddannelse og ungdom den 24. april 2003. De forsamlede organisationer havde ikke bemærkninger til punktet.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg på møde den 31. januar 2002.

Ad. 4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af et program, der skal øge kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande (Erasmus World) (2004-2008) (KOM(2002) 401 endelig) *- politisk enighed*

A. Baggrund og indhold

Europa-Kommissionen har den 17. juli 2002 vedtaget et Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om etablering af et program, der skal øge kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande (Erasmus World) (2004-2008).

Forslaget har hjemmel i traktatens artikel 149, hvori det anføres, at "Fællesskabet og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande ..." med det formål at bidrage til udviklingen af uddannelse af høj kvalitet i Europa.

Som følge heraf skal vedtagelse af forslaget ske efter samarbejdsproceduren med Parlamentet i artikel 251.

Kommissionen anførte som begrundelse for forslaget bl.a. følgende forhold:

- konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon den 24. marts 2000, hvor det blev understreget, at Den Europæiske Union står over for en helt ny situation, som den må forholde sig til, som følge af globaliseringen og de udfordringer, som en ny videnbaseret økonomi frembyder,
- medlemsstaternes undervisningsministre samt undervisningsministrene fra 14 andre europæiske lande anførte i Bologna-erklæringen (19. juni 1999), at det er nødvendigt at sørge for, at de europæiske videregående uddannelsessystemer får en attraktiv profil internationalt set, der harmonerer med Europas betydningsfulde kulturelle og videnskabelige præstationer,

- de europæiske ministre med ansvar for videregående uddannelse understregede på mødet i Prag (19. maj 2001) *bl.a.* betydningen af at gøre videregående uddannelser i Europa mere attraktive for studerende fra Europa og fra andre dele af verden,
- G8-landenes undervisningsministre opfordrede på deres møde i Tokyo i marts 2000 til yderligere samarbejde i bestræbelserne på at løse de nye udfordringer, som uddannelsessystemerne står overfor.

Forslaget er en følge af meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om styrkelse af samarbejdet med tredjelande inden for de videregående uddannelser, der blev vedtaget den 18. juli 2001 (KOM(2001) 385).

Hvis de videregående uddannelser i Europa skal forblive på forkant med udviklingen, bør institutionerne søge at etablere samarbejde med de uddannelsesinstitutioner i tredjelande, der har nået et udviklingstrin på linje med det, der gælder for de europæiske uddannelsesinstitutioner.

De videregående uddannelser spiller en afgørende rolle, når det handler om at styrke innovation og økonomisk vækst og forøge beskæftigelsen og produktiviteten. Deres potentielt positive indvirkninger kan yderligere øges, hvis de medfører, at højt kvalificerede mobile menneskelige ressourcer får adgang til arbejdsmarkedet.

Formålet med forslaget er at komplementere bestræbelserne på nationalt og mellemstatsligt plan med en effektiv indsats, der begrænses til de områder, hvor konkrete behov kræver det. Af ovenstående analyse fremgår det, at Det Europæiske Fællesskabs intervention kan være et virksomt middel til at tackle og løse:

- Vanskeligheden ved at udnytte de europæiske højere læreanstalters forholdsmæssige fordele, når der skal udvikles et reelt og attraktivt tilbud om videregående uddannelse, især på det postgraduate niveau både for uddannelse og forskning, løses ved at yde støtte til de europæiske højere læreanstalters samarbejdsbestræbelser i den forbindelse.
- Manglen på en klar og tydelig europæisk identitet for de videregående uddannelser løses ved at støtte udviklingen af en europæisk profil for de videregående uddannelser.
- Manglen på "prestigeprodukter", som f.eks. to akademiske grader på det postgraduate niveau, på trods af en lang tradition for multilaterale netværk

og samarbejde, løses ved at etablere en EU-betegnelse for fælles postgraduate studier af høj kvalitet.

- Den voksende skævvridning i tilstrømningen af tredjelandsstuderende, der hovedsageligt tager til et begrænset antal medlemsstater, løses ved at tilskynde til samarbejde blandt de videregående uddannelsesinstitutioner fra disse lande og andre medlemsstater og ved at etablere en EU-studiestipendieordning.
- Tendensen går i retning af, at de bedste studerende og akademikere på det postgraduate niveau, der ønsker en international uddannelse og erfaring, tager til USA. Risikoen for Europas politiske og handelsmæssige succes i verden på grund af manglende forståelse for og forbindelser til Europa blandt de fremtidige beslutningstagere i tredjelande og faren for at miste de forholdsmæssige fordele inden for de videregående uddannelser som følge af Europas forringede tiltrækningskraft med hensyn til de bedste akademikere, løses ved at etablere en studiestipendieordning under Det Europæiske Fællesskab, der skal tiltrække de bedste og dygtigste blandt tredjelandsstuderende på det postgraduate niveau, der ønsker en international uddannelse.
- Risikoen for at gøre kløften i den mellemfolkelige forståelse dybere mellem den europæiske og andre kulturer løses ved at fremme udveksling af studerende og akademikere mellem Europa og resten af verden.
- Den utilstrækkelige udvikling af strukturelle ordninger, der skal fremme brobygning mellem europæiske netværk og videregående uddannelseseksperter i tredjelande, og den utilstrækkelige udvikling af mobilitet ud over Europas grænser for europæiske studerende og akademikere som led i et europæisk *studieforbånd* løses ved at støtte struktureret samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner i Europa og i tredjelande.
- Manglen på koordineret handling på EU-plan, der virker blokerende for etablering af Europa som en mere attraktiv samarbejdspartner.

Programmets overordnede mål følgende:

- at bidrage til et højt uddannelsesniveau i Den Europæiske Union, især ved at fremme samarbejdet med tredjelande. Den langsigtede indvirkning, som ønskes med dette forslag, er for det første at forberede borgerne i Europa, men også i andre partnerlande, på at bo og arbejde i et globalt og videnbaseret samfund.
- at sikre Europas position som ekspertisecenter for videregående uddannelser og dermed sikre, at de videregående uddannelser i Europa bliver gjort mere attraktive over hele verden.

- gennem udvekslinger af personer og strukturelt samarbejde, der fokuserer på unge med potentiale inden for fremtidige lederevner i samfundet, at forbedre den gensidige forståelse mellem befolkninger og kulturer og således bidrage til verdensfreden og stabiliteten og til Europas berettigede forventninger om at spille en rolle som hovedaktør i international sammenhæng. I bestræbelserne for at opnå dette mål skal Fællesskabet også søge at forbedre forbindelserne mellem de videregående uddannelsesinstitutioner og erhvervslivet.

Programmets overordnede og konkrete målsætninger foreslås opnået gennem følgende aktioner:

1. Den Europæiske Unions Masteruddannelser

Det konkrete formål med denne aktion vil være at udpege en gruppe af europæiske postgraduate (master)uddannelser og tildele disse en udmærkelse (gennem en europæisk betegnelse) med henblik på at styrke den attraktive profil for uddannelser i Europa og gøre disse synlige, samt opfordre europæiske højere læreanstalter til i fællesskab at udnytte deres forholdsmæssige fordele.

2. Stipendiemidler

Fællesskabet vil etablere en enkelt global ordning for studiestipendier, der er knyttet til Den Europæiske Unions masteruddannelser, og som skal henvende sig til de bedst kvalificerede tredjelandsstuderende med en akademisk grad og akademikere.

3. Partnerskaber med videregående uddannelsesinstitutioner fra tredjelande

Partnerskaberne med videregående uddannelsesinstitutioner fra tredjelande har til formål at gøre de videregående uddannelser i Europa mere åbne og styrke Europas tilstedeværelse internationalt set. Det vil ske gennem etableringen af strukturerede relationer mellem institutionerne. Ved at opfordre til gensidig dialog og aftaler om emner som gensidig anerkendelse og akkreditering vil sådanne strukturerede relationer skabe varige forbindelser for kulturelle og uddannelsesmæssige udvekslinger og tjene som model for indarbejdelsen af uddannelsesklausuler i associeringsaftaler, politiske erklæringer eller handlingsplaner.

4. Styrkelse af den attraktive profil

Gennem denne aktion støtter Fællesskabet aktiviteter, der skal styrke profilen og øge synligheden med hensyn til uddannelse i Europa samt adgangen hertil. Fællesskabet støtter også supplerende aktiviteter, der bidrager til dette programs målsætninger.

5. Tekniske støtteforanstaltninger

Kommissionen vil ved gennemførelsen af programmet tage behørigt hensyn til de vejledende principper om forenkling, subsidiaritet og stordriftsfordele. Den vil så vidt muligt prøve at fremme samarbejde og synergieffekter med eksisterende strukturer, der vedrører medlemsstaternes forbindelser til videregående uddannelser i tredjelande. Mens Kommissionen nødvendigvis har adgang til et centralt forvaltningsorgan for at sikre tilstrækkelig støtte i EU og den europæiske dimension af programmet, vil den derfor bestræbe sig på at sikre, at organet samarbejder med og udnytter de allerede eksisterende strukturer og kontorer i medlemsstaterne mest muligt.

Det påpeges endvidere, at Kommissionen vil behandle emnet hjerneflugt inden gennemførelsen og under forvaltningen af programmet. I den forbindelse vil Kommissionen udpege passende ledsageforanstaltninger, støttekriterier og indikatorer, og vil etablere de nødvendige tilsynsmekanismer.

Programmet skal efter Kommissionens opfattelse ses som et internt politisk redskab, hvorfor aktionerne i programmet vil blive finansieret over kapitel tre i Fællesskabets budget. Det foreslås, at der anvendes 200 mio. euro til gennemførelse af programmet for perioden 2004 – 2008.

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

For så vidt angår nærhedsprincippet anfører Kommissionen i forslaget, at dette er i overensstemmelse med dette princip, da målene for de foreslåede aktioner ikke i tilstrækkeligt omfang kan opfyldes af medlemsstaterne, bl.a. på grund af behovet for multilateralt partnerskab og mobilitet samt udvekslinger af oplysninger mellem Fællesskabet og tredjelande, og derfor bedre kan opfyldes af Fællesskabet som følge af den tværnationale dimension. For så vidt angår proportionalitetsprincippet går forslaget ikke udover, hvad der er nødvendigt for at opnå disse mål, anfører Kommissionen.

Efter dansk opfattelse er forslaget i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil ikke kræve lovgivning. Det må forudses, at gennemførelsen af programmet vil medføre udgifter i størrelsesordenen ca. 1,0 mio. kr. pr. år, når programmet er fuldt udbygget, til medfinansiering af gennemførelsen af aktionerne. Udgifterne afholdes inden for rammen.

D. Høring

Sagen blev behandlet på møde i EU-specialudvalget vedrørende uddannelse og ungdom den 24. april 2003. De forsamlede organisationer havde ikke bemærkninger til punktet.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg på møde den 8. november 2002.

Ad. 5. Universiteternes rolle i et vidensbaseret Europa (KOM(2003) 58 endelig)

- udveksling af synspunkter

A. Baggrund og indhold

Det er første gang siden 1991, at kommissionen har givet en samlet fremstilling af universiteternes (forstået bredt som videregående uddannelsesinstitutioner) rolle i samfundet. Meddelelsen skal ses på baggrund af, at Det Europæiske Råd i Lissabon fastsatte målet om at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og en større social samhørighed.

EU har iværksat en række initiativer og aktioner med henblik på at gennemføre Lissabon-strategien, virkeliggøre det videnbaserede Europa samt realisere det europæiske rum for forskning, innovation og uddannelse. I Lissabon-strategien indgår universiteterne som betydningsfulde aktører. Dette skyldes deres dobbelte funktion inden for forskning og uddannelse, deres stigende rolle i innovationsprocessen, deres bidrag til økonomisk konkurrenceevne og samfundsmæssig sammenhæng, herunder deres rolle i lokalsamfundets og regionens liv.

Kommissionens meddelelse er et debatoplæg og den opfordrer alle, der har at gøre med højere uddannelse, forskning og innovation, til at fremkomme med synspunkter inden udgangen af maj 2003 på de spørgsmål, som rejses i meddelelsen. Kommissionen vil gøre status over debatten i løbet af sommeren 2003 og foreslå hensigtsmæssige initiativer, eventuelt i en efterfølgende meddelelse, som skal forelægges undervisningsministrene i Rådet (uddannelse) og forskningsministrene i Rådet (konkurrenceevne).

I meddelelsen præsenteres en analyse af de europæiske universiteters plads og rolle i den videnbaserede økonomi (afsnit 3), betragtninger over universiteterne i et europæisk perspektiv (afsnit 4) samt en række af de største udfordringer, som Europas universiteter står overfor, med tilhørende overvejelser og debat-spørgsmål (afsnit 5).

I meddelelsen peges på, at vidensamfundet og den ny vidensøkonomi bygger på kombinationen af fire faktorer:

- frembringelse af viden, først og fremmest gennem forskning,
- overførelse af viden gennem uddannelse,
- spredning af viden ved hjælp af informations- og kommunikationsteknologien,
- anvendelsen af viden i den teknologiske innovation.

Universiteterne, som netop befinder sig i krydsfeltet mellem forskning, uddannelse og innovation, er i denne sammenhæng en af de væsentligste aktører, idet de bl.a. beskæftiger over en tredjedel af samtlige forskere i Europa og da en stadig stigende andel af ungdommen får deres uddannelse på et universitet.

Der peges på, at de europæiske universiteter i dag står over for en række nye udfordringer:

- Den stigende efterspørgsel efter videregående uddannelse lægger pres på universiteternes ressourcer, såvel personelle som finansielle, som det er nødvendigt at finde en varig løsning på.
- Internationaliseringen af uddannelse og forskning betyder større konkurrence mellem universiteterne hvad angår midler, forskere og studerende. Europæiske universiteter tiltrækker i dag færre studerende og forskere fra andre verdensdele end amerikanske universiteter, især inden for matematik, teknik og IT. Dette skyldes, at europæiske universiteter yder studerende og forskere ringere vilkår.

- Universiteterne er i for ringe grad interessante for innovative erhverv. Universiteterne burde i højere grad dyrke samspillet med erhvervene især gennem licens på universiteternes intellektuelle ejendom og gennem skabelse af innovative virksomheder.
- Da virksomhederne kan søge deres viden overalt og der er en stigende tendens til outsourcing af forskningsopgaverne, vil de alt andet lige gå efter de bedste universiteter uanset geografisk nærhed.
- Det nye billede af forskningen med såvel stigende specialisering som udvikling af tværvideenskabelige nye områder slører forskellen mellem grundforskning og anvendt forskning. Alligevel fastholdes, at grundforskning fortsat må være universiteternes hovedopgave inden for forskning. Det er dette, det gør de store amerikanske universiteter så attraktive for amerikansk erhvervsliv, at det er villig til at bidrage med store summer til forskningen.
- Vidensamfundet stiller endelig også nye krav til universiteterne både inden for livslang uddannelse og inden for servicering af det øvrige uddannelsessystem med relevante lærerkræfter.

Meddelelsen peger endelig på, at hvis det europæiske universitetssystem virkelig skal indtage en position i verdensklasse, er der flere forhold, der skal bringes i orden:

For det første skal de europæiske universiteter have tilstrækkelige og stabile ressourcer/indtægter. For at nærme sig et amerikansk niveau er det nødvendigt, at universiteterne finder andre supplerende indtægtskilder til de offentlige investeringer. De givne ressourcer må også udnyttes mere effektivt, således at frafaldet formindskes, at den samlede uddannelsesprofil bliver relevant for samfundet og at uddannelsesstiden eventuelt fordeles anderledes mellem uddannelsesinstitution og jobtræning. Med hensyn til udnyttelsen af forskningen må universiteterne i højere grad være i stand til at skabe teknologiske "spin-off" virksomheder.

For det andet skal kvaliteten og ekspertisen på de europæiske universiteter fastholdes og udvikles. Forudsætningerne herfor er langsigtet planlægning og finansiell stabilitet, som der må skabes forståelse for hos bevillingsmyndigheder og i befolkningen. Dernæst at der skabes et beslutningssystem og en ledelseskapacitet, der svarer til opgavens kompleksitet. Herudover skal der udvikles europæiske ekspertisecentre og ekspertisenetværk, hvilket kan føre til en koncentration af forskningsfinansieringen på et mindre antal områder

og institutioner. Endelig bør der skabes bedre karrieremuligheder for europæiske forskere, især i erhvervsvirksomheder, i sammenhæng med en større grad af europæisk akademisk mobilitet.

For det tredje må universiteterne tage udfordringen op såvel i et internationalt perspektiv som i et regionalt. Internationalt må universiteterne gøres tiltrækkende for de bedste studerende og forskere fra andre verdensdele. Regionalt må universiteterne gøre sig til dynamoer i den regionale udvikling.

Sammenfattende peger meddelelsen på, at universiteterne er tvunget til at tage stilling til, om de med deres nuværende organisationsform såvel fagligt som ledelsesmæssigt er i stand til at fastholde deres position i samfundet og i verden.

B. Nærheds og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at kompetencerne på universitetsområdet hovedsagelig findes i medlemsstaterne på nationalt eller regionalt plan. De største udfordringer for universiteterne er til gengæld tværeurøpæiske, internationale eller globale, hvorfor der reelt er tale om at gøre en fælles og samordnet indsats fra medlemsstaters og kandidatlandes side med ledsagende støtte fra Den Europæiske Union med det formål at bidrage til skabelsen af et ægte europæisk videnssamfund.

I lyset af ovenstående - og da der ikke er tale om en retsakt, men et debatoplæg - anses nærheds- og proportionalitetsprincippet for opfyldt.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen vil ikke have statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

D. Høring i Danmark

Meddelelsen har været sendt i bred høring. De indkomne svar fra høringsparterne forholder sig generelt positivt til meddelelsen.

Aalborg Universitet finder meddelelsen væsentlig, fordi den søger at konkretisere de igangværende udviklingstendensers betydning for universiteterne i Europa og på den måde er et nyttigt problemkatalog til modernisering af universiteterne. På en række punkter anføres det, at meddelelsen hviler på et tvetydigt eller mangelfuldt grundlag. For det første peges der på, at meddelelsen taler for generelt om viden og forskning, idet der er stor forskel på produk-

tion, formidling og anvendelse af viden inden for forskellige faglige områder og sektorer. For det andet finder universitetet, at der er en tendens til at overvurdere betydningen af mobilitet. For det tredje peges der på en uforløst modsætning mellem vidensbehovene i samfundet (samspil med omverdenen) og styrkelse/synliggørelse af den videnskabelige kvalitet (som peges indad i universitetsmiljøerne). Endvidere finder universitetet, at meddelelsen i for høj grad tager udgangspunkt i sammenligningen med USA - afsættet må tages i de europæiske universitetstraditioner og en direkte kopiering af amerikanske forhold undgås. Universitetet peger herudover på den projekt- og problemorienterede undervisningsform som et redskab til en høj gennemførelses-procent, interaktion med det omgivende samfund og tværfaglighed.

Akademikernes Centralorganisation (AC) finder det positivt, at universiteternes rolle i det europæiske videnssamfund sættes på dagsordenen og er enig i, at universiteterne som hovedleverandør af viden udgør en vigtig drivkraft i udviklingen af videnssamfundet. Imidlertid påpeges det, at universiteternes brede samfundsmæssige betydning savnes i meddelelsen, og at der er for ensidigt fokus på især naturvidenskabernes rolle som underleverandører af viden til bestemte erhvervssektorer.

AC hilser det velkommen, at EU-landene på topmødet i Barcelona blev enige om, at investeringerne i forskning og udvikling skal øges, således at landenes investeringer senest i 2010 skal nærme sig 3 pct. af BNP, hvoraf 2/3 af de nye investeringer bør komme fra den private sektor. Der gøres i den forbindelse opmærksom på, Danmark har en erhvervsstruktur med mange små og mellemstore virksomheder, som ikke kan eller skal bidrage til samfundets forskningsinvestering. Der kan være behov for at se på, hvorledes universiteternes indtægter fra erhvervslivet kan stimuleres, f.eks. ved at skattefradraget på 150% for virksomhedernes forskningsinvesteringer bliver udvidet til også at omfatte donationer til universiteterne. AC giver samtidig udtryk for, at private investeringer ikke kan substituere offentlige forskningsinvesteringer, og at et øget offentligt-privat samspil ikke må føre til nedprioritering af den frie grundforskning. Ligeledes advarer AC mod, at Kommissionen "flirter" med tanken om betaling for den ordinære universitetsuddannelse.

AC forholder sig også i sit hørings svar til den aktuelle danske universitetsreform og foreslår i den forbindelse en evaluering efter en tre-årig periode. Endelig peger man på det ønskelige i et styrket samspil mellem universitetsuddannelserne og arbejdsmarkedet bl.a. med henblik på en styrket studie- og erhvervsvejledningsindsats samt understøttelse af den vigtige videntilførsel til virksomheder, der ikke har tradition for at ansætte akademisk arbejdskraft.

Amtsrådsforeningen er enig i at universiteterne indgår som vigtige aktører i den europæiske videnbaserede økonomi og er af den opfattelse, at det af hensyn til de lokale og regionale behov er vigtigt, at der skabes mere formaliserede netværk og samarbejdskonstruktioner mellem universiteter, erhvervsliv og forvaltning. Der peges i den forbindelse specifikt på sundhedsområdet, hvor grundforskning, klinisk forskning og klinisk udvikling skal hænge sammen. Ligeledes peger Amtsrådsforeningen på vigtigheden af, at universiteterne forpligter sig til en formidling, der når ud til en bred målgruppe.

Danmarks Farmaceutiske Universitet (DFU) finder det glædeligt, at meddelelsen sætter fokus på universiteternes samfundsmæssige rolle og understreger, at det er af yderste vigtighed, at de erhvervsrettede universiteters forskningsressourcer styrkes for at de kan være interessante for relevante samarbejdspartner. Ikke mindst understreges grundforskningen og det langsigtede finansieringsperspektiv. I debatten om de europæiske uddannelsessystemer finder DFU det vigtigere at få sikret samme kvalitetsniveau på afsluttet bachelor, kandidat og ph.d end at få klarlagt om og hvordan, man gør systemerne ensartede. Det påpeges, at det bør være det offentliges opgave, at sikre tilstrækkelige og stabile basismidler og strategiske midler, men man finder øget finansiering fra private kilder meget attraktiv, så længe det ikke forskyder balancen til ugunst for den langsigtede basale forskning. Med henvisning til, at virksomheder i USA er mere tilbøjelige til at yde tilskud til basal forskning opfordrer DFU til at man gennemtænker incitamentstrukturen, herunder skatteregler og universiteternes økonomiske råderum. DFU finder det vigtigt, at det gratis uddannelsessystem i videst muligt omfang bevares og man peger på tidligere forberedelse af unges uddannelsesvalg og bedre vejledning både før og under studierne. Samtidig påpeges det, at den brede og solide uddannelse gør kandidaterne langt mere fleksible på arbejdsmarkedet end det er tilfældet, hvor en specialisering er indtrådt tidligt. Mht. nyttiggørelse af forskningsresultater påpeges nødvendigheden af at bearbejde problemerne omkring intellektuelle rettigheder og universitetsansattes etablering af egen virksomhed, ligesom det foreslås at overveje midler til såkaldte innovations-post.doc's. Endelig betones vigtigheden af en fortsat udbygning af forskeruddannelsen og af incitamenter til at fastholde de bedste i en forskerkarriere.

Danmarks Grundforskningsfond finder, at der skal være udsigt til en ekstra investering i forskning og uddannelse, såfremt man vitterlig ønsker at stimulere til en nyskabende reorganisering af universiteterne og deres virke. Efter fondens mening bærer Kommissionens meddelelse præg af, at man i høj grad forsøger at overbevise sig selv og andre om, at det 6. rammeprogram skulle rumme de værktøjer – eksempelvis de store netværksdannelser – som kan fremme universiteternes kvalitative vækst. Fonden foreslår, at 50% af rammeprogrammets midler lægges i et uafhængigt europæisk forskningsråd for grundforskning, så man får skabt og udnyttet det store forskningspotentiale, som Europa har inden for grundforskning. Fonden peger på, at meddelelsens sammenligninger med og fokusering på USA på mange måder er forsimplede, og at Europa bør bestræbe sig på at få nedbrudt de administrative og økonomiske barrierer for fri bevægelighed på det europæiske forsknings- og uddannelsesmarked. Endvidere anses det for et afgørende problem, at universiteterne er organiseret efter en disciplinær tilgang til forskning og uddannelse. Der skal derfor ske en reorganisering med henblik på fornyelse og kvalitetssikring.

Dansk Handel & Service (DHS) finder Kommissionens debatskabende initiativ meget positivt og nødvendigt. DHS anerkender universiteternes centrale rolle i den videnbaserede økonomi, men anfører også, at der ikke længere eksisterer videnmonopoler og at viden genereres alle steder – ikke mindst inden for de hurtigtvoksende videnbaserede serviceerhverv. Der efterlyses i den forbindelse en større sammenhæng mellem den aktuelle universitetsforskning og videnserviceerhvervenes behov samt, at universiteterne i højere grad tager opgaven som videndeler på sig. DHS påpeger endvidere behovet for samfundsvidenskab og humaniora, skærpet uddannelses- og erhvervsvejledning, øget kommercialisering af forskningen, styrket effektiv universitetsledelse, styrket tværfaglighed, satsning på ekspertise og egentlig arbejdsdeling med henblik på konkurrencedygtig kritisk masse samt styrket videnformidling til det lokale og regionale niveau.

Dansk Metal mener, at meddelelsen udgør et godt fundament for debatten om vidensystemets rolle i det europæiske vidensamfund. Det understreges, at debatten ikke må begrænses til universiteternes rolle, men at det er nødvendigt at se på det samlede vidensystem, herunder sektorforskning og den teknologiske service. Dansk Metal betoner, at vidensystemets samspil med erhvervslivet må styrkes og peger ligeledes på den store udfordring, der ligger i at beslutte, hvordan investeringerne anvendes mest effektivt, hvis Barcelona-målsætningen om 3% af BNP til forskning og udvikling skal nås.

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) finder debatten om universiteternes rolle vigtig, men også meget kompleks, og har derfor valgt at fokusere på de forhold, som har specifik betydning for de studerende. DSF mener, at med-

delelsen lægger for stor vægt på sammenligningen med USA, og at gratis uddannelse samt uddannelsesstøtte er en vigtig del af velfærdstatens grundtanke og en af de vigtigste parametre for Danmarks og Europas konkurrenceevne. Universiteternes mulighed for langsigtet økonomisk planlægning, herunder også opsparringsmuligheder, findes vigtig, ligesom medfinansiering fra erhvervslivet kan have fordele under den forudsætning, at universiteternes uddannelses- og forskningsmæssige uafhængighed sikres. Med hensyn til frafald og vejledning er DSF enig i, at det skal være fokusområder, men man påpeger vigtigheden af at skelne mellem det ”gode” og det ”dårlige” frafald samt betydningen af vejledning kombineret med et godt studiemiljø. DSF påpeger også, at tværfagligheden er central i et dynamisk videnssamfund, men at den skal udøves så uddannelsernes høje niveau sikres. Ligeledes ser DSF såvel national som international mobilitet som et gode, og det fremhæves, at man i den forbindelse må sætte mere fokus på de sociale udgifter og omkostninger samt på at lette indrejse- og opholdsvilkår i Europa for tredjelands studerende. DSF finder det ikke hensigtsmæssigt med en ren topstyret ledelsesform, idet det er centralt at sikre bredt engagement og medejerskab på en videns- og uddannelsesinstitution. Endelig fremhæves det, at erhvervslivet ikke er den eneste del af samfundet, der har nytte af universiteterne. Der peges i den forbindelse på, at universiteterne bør være uafhængige af specifikke erhvervsinteresser samt på DSF’s forslag om en repræsentantskabsmodel med bred samfundsmæssig fundering.

Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL) finder, at meddelelsens analyser og spørgsmål giver et godt grundlag for debat og fremtidig handling, men at den fokuserer for meget på sammenligningen med USA og Japan og for lidt på universiteternes rolle som bærere af kultur og demokratiske værdier. KVL sætter spørgsmålstegn ved værdien af at harmonisere de europæiske universiteter og påpeger endvidere, at meddelelsen i relation til konkurrenceevne fokuserer på forskning og i utilstrækkelig grad på betydningen af kvalitet i uddannelse og undervisning. Hvad angår potentialet for private donationer i Danmark fremhæves, at det er meget forskelligt fra USA. Privat finansiering skal eksempelvis stimuleres ved at universiteterne udvikler attraktive spidskompetencer og ved forbedrede skatteregler. Under alle omstændigheder er det afgørende, at finansieringen sikres gennem langsigtet planlægning og at universiteterne får større økonomiske frihedsgrader. Herudover peger KVL på den direkte og åbne kontakt mellem studerende og lærere/forskerne som middel mod frafald, samt på, at mulighederne for forskeruddannelse ikke følges op af en tilsvarende indsats på post.doc-området.

Forskerparkforeningen i Danmark finder, at det er vigtigt, at der på universiteterne er den rette incitamentstruktur, men at det specielt i forhold til visionerne om at fokusere på innovation, etablering af nye virksomheder og vidensspredning er meget væsentligt, at indsatsen ikke begrænses til universiteterne. Foreningen anbefaler derfor, at universiteterne indgår i strategiske alliancer og konkret samarbejde med parter - herunder

forskerparkerne – som kan medvirke ved kommercialisering af forskningsresultaterne.

Forskningscenter RISØ. Hvad angår universiteternes indtægter peger RISØ på anvendelse af resultatkontrakter i forbindelse med den offentlige basisfinansiering, på anvendelse af skatteincitamer med henblik på private bidrag og på at royalties i forbindelse med tjenesteydelser skal gå til universiteterne/forskerne. Med henblik på kommercialisering og virksomheds-etablering foreslås oprettelse af relevant infrastruktur såsom innovationsmiljøer eller forskerparker samt ensartet europæisk ophævelse af stram økonomisk styring på universiteterne og snærende forvaltning af intellektuelle ophavsrettigheder. Derudover peger RISØ bl.a. på, at en effektiv ledelse skal sikre en dynamisk struktur på tværs af faggrænser og med enheder større end den kritiske masse, inddragelse af samfundsrepræsentanter i rådgivende funktioner, koncentration om kernekompetencer kombineret med større studentermobilitet, samt fremme af ekspertise gennem regionalt universitetssamarbejde.

Godkendt Teknologisk Service (GTS) er enig i Kommissionens grundlæggende betragtninger om, at universiteterne spiller en stadig mere central rolle i udviklingen af vidensamfundet. I forbindelse hermed lægger GTS særlig vægt på intentionerne om at skabe sammenhæng, sammenlignelighed og konkurrencedygtighed for højere uddannelse i Europa samt sikring af universiteternes selvstyre på et professionelt niveau. GTS er ligeledes enig i relevansen af at fokusere på de europæiske universiteters samspil med erhvervs-livet, og fremhæver det regionalpolitiske perspektiv som en velegnet ramme for udvikling af universiteternes rolle i vidensamfundet. Helt grundlæggende finder GTS dog anledning til at nedtone de – i meddelelsen og generelt - overdrevne forestillinger om det innovationspolitiske såvel som samfunds-økonomiske potentiale i at forcere universiteternes samarbejds muligheder i relation til europæisk erhvervsliv. Ligeledes advares imod, at bestræbelserne på at ”erhvervsrette” universiteterne fører til en de facto svækkelse af universiteternes traditionelle rolle som grundforsknings- og uddannelsesinstitutioner på højeste videnskabelige niveau. En fjernelse af fokus fra disse to kerneopgaver for universiteterne vil tværtimod være ødelæggende for Europas langsigtede innovationsevne. GTS påpeger også, at kun en lille andel af Europas virksomheder vil have udbytte af direkte samarbejdsrelationer med universiteterne, men at man ser fornuftige perspektiver i teknologioverførsel via allerede eksisterende institutioner for videnformidling.

Handelshøjskolen i København (HHK). Med udgangspunkt i egne erfaringer, aktiviteter og planer forholder HHK sig i sit høringssvar forholdsvis

detaljeret til en række af de spørgsmål, som rejses i meddelelsen. Det anføres, at man satser på øgede privat- og fondsfinansierede forskningsaktiviteter; og at man, hvad angår opretholdelse og udvikling af høj kvalitet i forskning og undervisning arbejder med udvikling af incitamentstrukturer, herunder løntil-læg, samt løbende udvikling af forskellige evalueringsformer. Med hensyn til samarbejdet i lokalsamfundet og med erhvervslivet fremhæves samarbejdet over Øresund samt en lang række erhvervsrettede aktiviteter som oprettelse af erhvervsforskningscentre, sponserede stillinger, rådgivende udvalg, øgede efteruddannelsesstilbud mv. Endvidere peges der på internationalisering af uddannelserne, kursusudbud på fremmedsprog og internationale partnerska-ber med henblik på at sikre den internationale konkurrenceevne.

Hovedstadens Sygehusfællesskab har ikke som sådan bemærkninger til med-delelsen, men det anføres dog, at eksterne bevillinger fra medicinalindustrien udgør en stigende del af universitetshospitalernes forskningsbudget og at dette kan komplicere forhold omkring forskningens uafhængighed.

IT-Højskolen i København finder, at meddelelsen indeholder mange velgen-nemtænkte betragtninger om universiteternes rolle og aktuelle situation. Højskolen peger bl.a. på, at uddannelsen af et efterhånden meget stort antal studerende ikke må ske på bekostning af den opgave, som traditionelt har været universiteternes hovedopgave, nemlig formidling af viden på højeste niveau og med et særligt ansvar for forskeruddannelsen. Ligeledes påpeger højskolen, at det er ønskeligt at øge mangfoldigheden af indtægtskilder, at det er vigtigt at reducere de begrænsninger, der måtte være for at modtage gaver (herunder skatte-, opsparings- og afskrivningsregler), at ledelselementet skal styrkes, og at konsekvenserne af god henholdsvis dårlig ledelse skal synliggøres, samt at formidling og etablering af nye virksomheder er et cen-tralt element.

Københavns Universitet (KU) finder, at meddelelsen indeholder en række vigtige men også på sine steder kontroversielle synspunkter og antagelser. Helt overordnet peger KU på følgende fem forhold:

at præmisserne for de rejste spørgsmål ikke nødvendigvis er dækkende, og at en sammenligning med fx universitetssystemet i USA ikke nødvendigvis bør være udgangspunktet for hvordan universitetssystemet i Europa organiseres, idet en evt. sammenligning også må ses i lyset af de helt forskellige økono-miske vilkår,

at det vil være helt afgørende at sikre både økonomiske og menneskelige res-sourcer for at universiteterne kan spille den påtænkte rolle i vidensamfun-det,

at det generelt er for snævert at anlægge en synsvinkel på universiteterne ud fra kommerialiseringshensyn, men at der må anlægges et bredt samfundsmæs-sigt perspektiv, herunder inddragelse af kulturelle og sociale forhold,

at det bl.a. af denne grund er helt afgørende at universiteterne er uafhængige selvstændige institutioner,
at den frie og lige adgang til at studere ved universiteterne fortsat bør sikres.

Herudover peger KU mere specifikt på: at der skal skabes grundlag i befolkningen for at forstå den helt afgørende rolle universiteterne har i samfundsudviklingen, og dermed forståelse for den helt nødvendige offentlige finansiering; at den nye universitetslov i Danmark med dens krav til studiestrukturerne om modulopbygning, gennemsigtighed og fleksibilitet, sammen med det forøgede krav til vejledning såvel før som under studierne vil være med til at nedbringe frafaldet og sikre større overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet; at man er imod et mere eller mindre mekanisk krav om udjævning af forskelle i studietid for ensartede studier; at der hverken for samfundet, virksomhederne eller universiteterne vindes noget ved at omdanne universiteterne til inkubatorer for virksomheder – og at der bør sigtes bredt på samarbejdsrelationer og ikke snævert på entrepreneurship; at der er behov for såvel langtidspanlægning som langtidfinansiering; at en større del af EU's forskningsmidler bør afsættes til grundforskning

Landsorganisationen i Danmark (LO) ser forskning og uddannelse af kandidater som universiteternes to primære funktioner. Samspillet mellem universitetsforskningen og erhvervslivet er af betydning, men det vigtigste er de forskningskvaliteter og den viden, som kandidaterne besidder, når de kommer ud på arbejdsmarkedet. Endvidere er det LO's opfattelse, at man ikke skal begrænse sig til universiteternes rolle, men at der bør fokuseres på hele vidensystemets rolle – dvs. inklusive aktiviteterne i sektorforskningen og den teknologiske service.

Rådet for Teknologi og Innovation finder, at meddelelsen udgør et godt fundament for den fremtidige debat om universiteternes rolle i det europæiske vidensamfund. Rådet finder det positivt, at der i særlig grad bliver fokuseret på det stigende behov for, at universiteterne mere aktivt engagerer sig i samarbejdet med erhvervslivet og bidrager til virksomhedernes innovation og videnopbygning, og man påpeger i den forbindelse behovet for, at universiteterne bliver attraktive samarbejdspartnere for erhvervslivet, og at deres deres finansielle råderum øges. Det understreges, at drøftelsen af det fremtidige europæiske vidensamfund ikke bør begrænses til universiteternes samspil med erhvervslivet. Fokus bør udstrækkes til at omfatte en styrkelse af samspillet mellem hele vidensystemet og erhvervslivet herunder en bedre integration af den samlede videngenerering. Rådet finder det vigtigt, at der fortsat

arbejdes hen imod øgede investeringer i de europæiske videnssystemer. Samtidig bør der fokuseres på, hvor disse investeringer anvendes mest effektivt i forhold til at sikre den fremtidige vækst og velfærd i Europa. Endelig opfordrer man til, at der i Kommissionens videre arbejde fortsat lægges vægt på samarbejde mellem universiteter og erhvervslivet, og at der udarbejdes et øget videngrundlag om forskellige initiativer, der kan styrke samspillet.

Syddansk Universitet (SDU) finder, at det må være et væsentligt mål for universiteterne, at arbejde på en styrkelse af konkurrencedygtigheden og øge tiltrækningskraften internationalt. SDU peger i den sammenhæng især på forhold som løbende kvalitets- og produktudvikling og forbedring af de forhold, der vedrører modtagelse af udenlandske forskere og studerende. Ligeledes fremhæves en styrkelse af samarbejdet med det omgivende samfund.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er enig i meddelelsens betragtning om, at der findes to modsatrettede krav til forskningen – på den ene side kravet om specialisering, på den anden side kravet om tværfaglighed på områder der ofte har en generel samfundsmæssig relevans. Der henvises i den forbindelse til, at det på sektorforskningsområdet ofte er lykkedes at kombinere specialisering med tværfaglighed og samarbejde på tværs af institutionsgrænser. For at sikre det fulde samfundsmæssige udbytte af forskningen understreges det, at universiteterne – på dansk såvel som på europæisk plan - må tilskyndes til i højere grad at samarbejde med andre forskningsinstitutioner såsom sektorforskningsinstitutioner . Konkret nævnes sektorforskningens medvirken ved uddannelse og forskeruddannelse og i universiteternes samspil med erhvervslivet.

--- o 0 o ---

Sagen blev endvidere behandlet på møde i EU-specialudvalget vedrørende uddannelse og ungdom den 24. april 2003. Akademikernes Centralorganisation (AC) fandt, at meddelelsens behandling af samarbejdet mellem universiteter og virksomheder ikke var gennemførlig i en dansk sammenhæng på grund af den danske erhvervsstruktur med en overvægt af små- og mellemstore virksomheder. Som følge heraf vil der være behov for at tænke alternative finansierings-

ordninger. Danske Studerendes Fællesråd (DSF) anførte, at der er behov for en åben ledelsesform tilpasset de nationale forhold.

E. Forelæggelse i Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Ad. 6. De unges fremtid i den europæiske union

a) Opfølgning på hvidbogen ”Et nyt afsæt for europæisk ungdom”.

Forslag til fælles målsætninger for deltagelse og information vedrørende unge

b) De fremtidige aktiviteter på ungdomsområdet i sammenhæng med den nye generation af programmer

- udveksling af synspunkter

A. Baggrund og indhold

Ad a) Opfølgning på hvidbogen ”Et nyt afsæt for europæisk ungdom”. Forslag til fælles målsætninger for deltagelse og information vedrørende unge

Som opfølgning på Europa- Kommissionens hvidbog: ”Et nyt afsæt for europæisk Ungdom” fra november 2001 og efterfølgende rådsresolution af den 27. juni 2002 om rammerne for det fremtidige europæiske samarbejde på ungdomsområdet har Kommissionen udarbejdet forslag til fælles målsætninger for to af de fire prioriterede områder i forbindelse med iværksættelsen af den åbne koordinationsmetode: deltagelse og information.

Kommissionen vil på rådsmødet præsentere den rapport (ca. 40 sider) man har udarbejdet på baggrund af svar på spørgeskemaer fra medlemslandene om de to prioriterede områder. Kommissionens forslag til fælles målsætninger (ca. 10 sider) præsenteres, hvorefter der vil være en udveksling af synspunkter.

For hvert prioriteret område foreslås overordnet målsætning og tre delmålsætninger, endvidere er der medtaget en række forslag til konkrete tiltag.

Unge deltagelse

Overordnet målsætning: at indføre og støtte tiltage, der fremmer de unges udøvelse af et aktivt medborgerskab, og at øge deres faktiske deltagelse i det demokratiske liv.

Med henblik på at nå den overordnede målsætning foreslås følgende tre *delmålsætninger:*

- Bedre inddragelse af unge i det lokale samfundsliv

- Bedre inddragelse af de unge i det repræsentative demokratis mekanismer
- Lære at deltage.

Information af unge

Overordnet målsætning: at forbedre unge menneskers adgang til kvalitetsinformation for at øge deres deltagelse i samfundslivet og udvikle dem til at blive aktive og ansvarlige medborgere i et udvidet EU

Denne overordnede målsætning skulle kunne nås ved at gennemføre følgende *tre delmålsætninger:*

- Forbedre unge menneskers adgang til informationstjenester
- Leverer kvalitetsinformation
- Øge unge menneskers deltagelse i udformning og formidling af information.

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne enes om følgende principper og mekanismer for gennemførelse og opfølgning på de fælles målsætninger:

- Medlemsstaterne vedtager de foreslåede fælles målsætninger, som et sammenhængende og uløseligt hele.
- Den enkelte medlemsstat fastsætter gennemførelses- og opfølgingsbestemmelser nationalt ud fra sin specifikke situation i forhold til de fælles målsætninger.
- At generaldirektørerne jævnligt afholder møder for at holde hinanden informeret om fremskridt mv.
- At de implicerede myndigheder på passende måde sørger for at de unge og deres repræsentative strukturer tilknyttes arbejdet nationalt og på EU niveau.
- Medlemsstaterne udarbejder nationale rapporter om implementeringen af de to prioriteter, deltagelse og information, i 2005.

Ad b) De fremtidige aktiviteter på ungdomsområdet i sammenhæng med den nye generation af programmer

Europa-Kommissionen har påbegyndt arbejdet med at forberede en ny generation af uddannelsesprogrammer, hvortil Ungdomsprogrammet hører. De nye programmer skal træde i kraft d. 1. januar 2007. Kommissionen har gennemført en offentlig høring for at indhente kommentarer og forslag i forbindelse med udarbejdelsen af forslag til den nye generation af programmer. Endvidere er de nationale myndigheder, i de lande der er med i programsamarbejdet, ansvarlige for at udarbejde en national evaluering af hvert enkelt program - deadline 30. juni 2003.

Ungdomsprogrammet er et vigtigt redskab til at fremme samarbejdspolitikken på ungdomsområdet i EU bl.a. i forbindelse med det nye samarbejde indenfor den åbne koordinations metode, som blev iværksat efter Kommissionens hvidbog "Et nyt afsæt for Europæisk ungdom". Det nuværende programs formål er at udvide de muligheder, der tilbydes de unge, for at de kan få kontakt med Europa og bidrage til dets opbygning som aktive og ansvarsbevidste borgere.

Et forslag til rådskonklusionerne herom skal vedtages som "A-punkt". Heri benytter Rådet, inden Kommissionen går i gang med den egentlige udformning af forslag til ny generation af programmer, lejligheden til at understrege Ungdomsprogrammet's værdifulde bidrag til den europæiske ungdom og udviklingen af den Europæiske Union, samt vigtigheden af at opretholde og evt. videreudvikle disse aktiviteter.

B. Nærhed- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører i forbindelse med forslagene til fælles målsætninger, at disse er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Efter dansk opfattelse er forslaget ikke umiddelbart i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, da målsætningerne primært omhandler det nationale niveau. Stillingtagen må afvente de forhandlede fælles målsætninger.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Stillingtagen til lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser må afvente de forhandlede fælles målsætninger.

D. Høring

Sagen blev behandlet på møde i EU-specialudvalget vedrørende uddannelse og ungdom den 24. april 2003. De forsamlede organisationer havde ikke bemærkninger til punktet.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Ad. 7. Udkast til deklARATION om den samfundsmæssige værdi af sport for unge

- vedtagelse

A. Baggrund og indhold

Formandskabet har fremsat udkastet til deklARATIONEN, da man fra græsk side generelt er meget optaget af sportens gavnlige effekt i samfundet. Endvidere ønsker man i god tid at gøre opmærksom på ungdomsdimensionen forud for det kommende Europæiske år for uddannelse gennem sport i 2004.

Indholdsmæssigt fremhæver deklARATIONEN generelt værdien af sport i forbindelse med unges helbred og almindelige velbefindende, sportens socialiserende og integrerende effekt samt vigtigheden af at fremme de værdier der findes indenfor sportens verden om fx fair play.

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Efter dansk opfattelse er udkastet til deklARATIONEN i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

DeklARATIONEN vil ikke kræve lovgivning eller få statsfinansielle konsekvenser.

D. Høring

Sagen blev behandlet på møde i EU-specialudvalget vedrørende uddannelse og ungdom den 24. april 2003. De forsamlede organisationer havde ikke bemærkninger til punktet.

E. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

NOTAT

24. april 2003

Aktuelt notat til Folketingets Europaudvalg

KUM 0051 - kulturdelen

Rådsmøde (Uddannelse, Ungdom og Kultur) den 5. – 6. maj 2003

Ad 8. Udkast til Rådets resolution om kulturens horizontale aspekter: Styrkelse af synergier med andre sektorer og fællesskabsaktioner samt udveksling af god praksis med hensyn til kulturens sociale og økonomi- ske dimension

- *Vedtagelse*

Baggrund og indhold

På Rådsmødet (kultur/av) den 23. maj 2002 blev vedtaget en resolution om en ny arbejdsplan for det europæiske kultursamarbejde. Denne arbejdsplan nævner en række spørgsmål og emner, som der skal arbejdes videre med under de kommende formandskaber indtil udgangen af 2004. Det danske formandskab 2002 tog hul på flere af denne arbejdsplans elementer, bl.a. ”Europæisk mer-værdi”, bevægelighed for personer og værker i den kulturelle sektor samt det interaktive medieindhold i Europa. Det græske formandskab har blandt arbejdsplanens elementer valgt at fokusere på ”Kulturens horizontale aspekter”.

Formandskabets resolutionsudkast fremhæver, at kultur indgår i et samspil og synergi med andre sektorer og aktiviteter både i Medlemsstaterne og på europæisk plan, og at kultur er et effektivt middel til integration og social inddragelse.

Med henblik på status i Rådet inden udgangen af 2004 opfordrer resolutionsudkastet Kommissionen til senest med udgangen af 2003 med baggrund i de udsendte spørgsmål til Medlemsstaterne at forelægge en meddelelse om EU’ strukturfondenes kulturelle dimension for perioden 1994-99, også i forhold til Kommissionens midtvejsevaluering af strukturfondene. Udkastet opfordrer tillige Kommissionen og Medlemsstaterne til at styrke synergien mellem kultur med andre fællesskabsområdet og aktiviteter samt til at udveksle god praksis for at udvikle kulturens økonomiske og sociale dimension med henblik på at fremme social inddragelse og kulturel mangfoldighed.

Høring

Forslaget har ikke været sendt til høring. Der er tale om en opfølgning af en tidligere vedtaget handlingsplan med emner til overvejelse og drøftelse med

henblik på mulige konkrete forslag til gennemførelse af Traktatens kulturartikel.

Evt. lovændringer ellers statsfinansielle konsekvenser

Forslaget indebærer ingen lovændringer eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Ifølge resolutionsforslaget og den til grund liggende arbejdsplan skal arbejdsplanen gennemgås med fuld respekt for nærhedsprincippet. Efter dansk opfattelse er forslaget i overensstemmelse med dette princip, specielt fordi arbejdsplanens formål med baggrund i de hidtidige erfaringer er at overveje og undersøge muligheder for den fremtidige praktiske gennemførelse af Traktatens kulturartikel.

Tidligere forelæggelse for Europaudvalget

Resolutionsforslaget har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

Ad 9. Udkast til Rådets resolution om handicappedes adgang til kulturinfrastrukturer og kulturaktiviteter

- Vedtagelse

Baggrund og indhold

Formandskabet har fremlagt et forslag til resolution om handicappedes adgang til kulturinfrastrukturer og kulturaktiviteter.

Forslaget er et bidrag til opfølgning af Rådets afgørelse af 3. december 2001 om at udpege år 2003 til Det Europæiske Handicapår.

Forslagets formål er, at man bl.a. i forbindelse med handicapåret også inddrager forbedringer af handicappedes muligheder for adgang til kultur og kulturel udfoldelse. Forslaget opfordrer derfor Medlemsstaterne og Kommissionen til at undersøge, hvordan handicappede kan integreres i den kunstneriske og kulturelle sektor, at tilskynde kultursektoren til at fremme et positivt billede for mennesker med handicap, at fortsætte bestræbelserne på at forbedre handicappedes adgang til kultur, herunder forbedring af den fysiske adgang, udnyttelse

af informationsteknologi, tekstning, blindskrift, tegn og informationserfaringsudveksling.

Høring

Forslaget har ikke været sendt til høring, da det som nævnt er et bidrag til en allerede vedtaget retsakt med det formål at opfordre til at også kulturområdet inddrages i Medlemsstaternes, Kommissionens og i de i anledning af handicapåret af Kommissionen nedsatte arbejdsgruppers overvejelser i forbindelse med Det Europæiske Handicapår. Resolutionsforslagets opfordringer har derfor ikke været sendt til høring.

Evt. lovændringer eller statsfinansielle konsekvenser

Resolutionsforslaget indebærer ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om et opfølgende bidrag til en allerede vedtaget retsakt.

Tidligere forelæggelse for Europaudvalget

Resolutionsforslaget har ikke tidligere været forelagt udvalget, men det har baggrund i det tidligere forelagte forslag til Rådsafgørelse af 3. december 2001 om at udpege 2003 til Det Europæiske Handicapår.

Ad 10. Den Europæiske Kulturhovedstad

- *Rådets udpegning af jurymedlemmer for 2007*
- *Rådets udpegning af Europæisk Kulturhovedstad for 2006*

Baggrund

Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1419/99/EF af 25. maj 1999 omfatter fællesskabsaktionen "Den Europæiske Kulturhovedstad" 2005-2019.

Ifølge afgørelsen udpeger Rådet hvert år – efter et rotationsprincip mellem medlemslandene – en by, som har ansøgt om at blive Europæisk Kulturhovedstad. Byen udpeges fire år, før den skal være kulturhovedstad. Valget sker efter indstilling fra en jury af syv uafhængige eksperter inden for den kulturelle sektor, hvoraf to udpeges af Europa-Parlamentet, to af Rådet, to af Kommissionen og en af Regionsudvalget. Europa-Parlamentet har ret til at afgive en

udtalelse om juryens indstilling. De to medlemslande, der har formandskabet i løbet af et år, indstiller hver en person, der det følgende år skal indgå i juryen. Rådet uddpeger med simpelt flertal sine to jurymedlemmer.

a. Rådsbeslutning om udpegning af to jurymedlemmer for kulturhovedstaden 2007

Indhold

De to EU-formandskaber i 2003 forventes at præsentere Rådets medlemmer af juryen for valg af Europæisk Kulturhovedstad for 2008 (i UK).

b. (Evt.) Udpegning af Den Europæiske Kulturhovedstad for 2006

Indhold

Ifølge ovennævnte rotationsprincip skal kulturhovedstaden for 2006 være en by i Grækenland. Der forventes en indstilling om den græske by Patras. Rådet vil på mødet kunne udpege kulturhovedstaden for 2006, såfremt der til dette møde foreligger en indstilling fra Kommissionen med baggrund i en udtalelse fra juryen og en evt. udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om et led i en praktisk gennemførelsesforanstaltning af allerede vedtagne retsakter.

Tidligere forelæggelse for Europaudvalget

Sagen "Europæisk Kulturhovedstad" har været forelagt Europaudvalget ved flere tidligere lejligheder, senest til orientering på mødet den 8. november 2002 forud for Rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 1.-12. november 2002 med fremsendelse af notat af 30. oktober 2002.

Ad 11. (Evt.) Forslag til forlængelse af programmet Kultur 2000 for årene 2005-2006

- Udveksling af synspunkter

Baggrund og indhold

Kommissionen forventes at orientere – med eventuel efterfølgende meningsudveksling – om sit kommende forslag om forlængelse for 2005 og 2006 af programmet ”Kultur 2000” (2000-2004).

Med henblik på at opnå et rimeligt erfaringsgrundlag for en evaluering af programmet i praksis samt afklaringer i forhold til den kommende budgetperiode (2007-2013) forventes det, at Kommissionen vil fremlægge forslag om en forlængelse med to år – i uændret form – af det gældende program.

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 14. februar 2000 efter endt forligsprocedure afgørelse (508/2000/EF) om indførelse af Kultur 2000 programmet. Der er tale om et femårigt program (2000-2004) med en samlet bevillingsramme på 167 mio. EUR. Formålet er at støtte samarbejdsprojekter – gerne flerårige – mellem kunstnere, kulturformidlere, kulturinstitutioner mv. i Europa.

Høring

Evt. lovændringer eller statsfinansielle konsekvenser samt

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der foreligger ikke noget konkret forslag fra Kommissionen om uændret forlængelse af en tidligere vedtaget retsakt.

Tidligere forelæggelse for Europaudvalget

Kultur 2000 programmet har på flere møder været forelagt udvalget, senest den 17. maj 2002 forud for Rådsmøde (kultur/av) den 23. maj 2002 med fremsendelse af notat af 7. maj 2002 om muligheden for forlængelse af det gældende program.

Ad 12. Direktivet ”TV uden grænser” – arbejdsprogram for 2003

- Udveksling af synspunkter

Baggrund og indhold

På baggrund af Kommissionens fjerde rapport om gennemførelsen af direktivet om ”Tv uden grænser” (COM (2002) 778 endelig) og annekset om arbejdsprogrammet for 2003 har formandskabet fremlagt et papir om tre af de emner, som Kommissionen er i færd med at undersøge med henblik på en evt. revision af direktivet.

Det drejer sig om følgende emner:

- Adgang til begivenheder af væsentlig samfundsmæssig interesse
- Beskyttelse af almene interesser i forbindelse med reklame, sponsorering, teleshopping og selv-promovering i tv
- Retten til korte nyhedsindslag.

Det første af emnerne handler om landsdækkende tv-stationers ret til at transmittere fra vigtige (sports)begivenheder i tilfælde, hvor en betalings-tv-station eller en tv-station, der ikke kan ses af hele befolkningen, har købt eneret til at transmittere begivenheden. Der blev indført bestemmelser herom i direktivet ved revisionen i 1997.

Det andet emne handler om, hvorvidt direktivets reklameregler mv. fortsat er tilstrækkelige i lyset af de nye reklameteknikker, som den teknologiske udvikling muliggør.

Det tredje emne er nyt i forhold til direktivet og handler om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at indføre regler om alle tv-stationers og evt. andre nyhedsformidlers ret til at bringe korte nyhedsindslag fra begivenheder i tilfælde, hvor en tv-station har købt eneret til at transmittere begivenheden.

Høring

Papiret har ikke været sendt i høring, men Kommissionen gennemfører for tiden en omfattende høring, også i Danmark, om de tre ovennævnte samt andre spørgsmål med svarfrist den 15. juli 2003.

Evt. lovændringer eller statsfinansielle konsekvenser

Papiret indebærer ingen lovændringer eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Papiret omtaler ikke disse principper. Men efter dansk opfattelse er det i overensstemmelse med principperne, fordi det åbner for muligheden af, at medlemsstaternes erfaringer med direktivet bestemmelser vil spille en vigtig rolle i forbindelse med en evt. revision.

Tidligere forelæggelse for Europaudvalget

Papiret har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

Ad 13. (evt.) Forslag til forlængelse af MEDIA-programmerne for året 2006

- *Udveksling af synspunkter*

Baggrund og indhold

Kommissionen forventes at orientere – med evt. efterfølgende meningsudveksling – om sit kommende forslag til forlængelse for 2006 af ”MEDIA-programmerne” (2001-2005). Med baggrund i muligheden for et erfaringsgrundlag for en evaluering af de eksisterende programmer samt afklaringer i forhold til den kommende budgetperiode (2007-2013) forventes det, at Kommissionen vil fremlægge forslag om forlængelse med et år – i uændret form – af de gældende programmer

MEDIA Plus-programmerne (2000/821/EF af 20. december 2000 samt 163/2001/EF af 19. januar 2001) har – stort set – samme indhold som det hidtidige MEDIA II-program. Programmet støtter grænseoverskridende aktiviteter og projekter før og efter produktionen. Indsatsområderne er efteruddannelse, produktudvikling, distribution og markedsføring.

Den samlede bevillingsramme for programmets femårige periode (2001-2005) er 400 mio. EUR.

Høring

Evt. Lovændringer og statsfinansielle konsekvenser samt

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om en mundtlig orientering fra Kommissionen om en mulig etårig uændret forlængelse af en vedtaget retsakt.

Tidligere forelæggelse for Europaudvalget

MEDIA Plus-programmet har tidligere været forelagt Europaudvalget den 22. september 2000 med henblik på forhandlingsoplæg (notat af 13. september 2000) (KUM 0037) og den 17. november 2000 til orientering (notat af 8. november 2000) (KUM 0039).

Ad 14. Kommissionens forslag til tillægs- og ændringsbudget nr.2 til
budgettet for 2003 *eftersendes*